

SLOVENSKI NAROD.

Slovenski Narod* velja:

v Ljubljani na dom dostavljen	K 24—	celo leto	K 22—
pol leta	12—	pol leta	11—
četr leta	6—	četr leta	550
na mesec	2—	na mesec	190

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knaflova ulica št. 5, (v pritličju levo), telefon št. 34.

Inštitut vseh dan svetov izvenčnih nesolidnosti in prenike.

Inserat velja: petekostna peti vrsta na enkrat po 14 vin., za dvakrat po 12 vin., za trikrat ali večkrat po 10 vin. Pri večjih insercijsih po dogovoru.

Upravnosti naj se posiljajo narocnine, reklamacije, inserati itd. to je administrativne stvari.

Pomembna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vposlatave naročnine se ne ozira.

Naredna izhodka telefon št. 35.

Slovenski Narod* velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:	K 25—	celo leto	K 28—
celo leto	13—	za Ameriko in vse druge dežele:	
pol leta	650	celo leto	K 30—
četr leta	230		

za Nemčijo:

Vprašanjem glede inseratov naj se priloži za odgovor dopisnica ali znamka
Uredništvo: Knaflova ulica št. 5, (spodaj, dvorišče levo), telefon št. 35

Dolenjska volitev.

Včeraj, v nedeljo, dne 2. t. m., do poludne je bil v Cizmekovi gostilni v Zahiji vasi pri Novem mestu precej dobro obiskan shod, na katerem se je državnozborski kandidat gospod Engelbert Gangl predstavil volilcem. Udeleženici shoda, ki mu je predsedoval g. A. v. e. e., sami zavedni volilec, so s pritrjevanjem sledili besedam g. Gangla. Kajti to niso bila gola zabavljanja in šenovanja, ki so včasih vseh katerim sledijo judstvo, bila so jasne besede, vsebujoče gola dejstva, oris nasilne, protljudske klerikalne politike in na drugi strani stremljenja narodno-napredne stranke. Govornik se je dokazal raznih vprašanj, bolj oboširno pa je govoril o državni in naši deželni politiki. Klerikale hočejo ljudstvo, že itak obremenjeno z visokimi davki, se bolj obremeniti, delajo dolaze na ljudske stroške samo za to, da bi nasiliti in zadovoljili kljune svojih lizunov, da bi nasiliti boga »Pohasajec lastile«. Kadar je stavlen kak predlog, ki bi razbremenil ljudska pleča, so klerikale gotovo proti. Verno vpijejo o opoziciji, a na Dunaju dajejo zaupnice Aehrenthalu in Bilinskemu, obrenjevalecima ljudstva, doma se vežejo s Schwarzon. Narodno-napredna stranka hoče ljudstvo oteti tega jarma, ona hoče vedno ljudstvo, ki bo plamtelo za jedino grudo in se borilo za enakostnost vseh narodov. Ona hoče ljudstvo, ki bo zaupalo na svojo moč, ne bo dopuščalo, da bi bili oni, ki so na njegove stroške, njegovi tlačilji. (Sledi burno odobravanje.)

Državni poslanec, g. Ivan Hribar, pripomni, da bi si štel v čast, da bi imel kot tovariš v državnemu svetu delavnega moža, kot je kandidat g. Gangl. Predvsem je treba, da se ljudstvo osvobodi jarma, da ne za celo faro mislila ena glava. Klerikale hočejo sužnjev, ne svodnih ljudi, ker dobro vedo, da se njim dobro godijo, dokler ljudstvo ne spregleda. Na ljudsko škodo delajo klerikale dolgove, samo da nasitijo svojih koritovev. Ko omeni se Aehrenthal, ki mu klerikale izrekajo zaupnice, našo odvisnost od Berolina, naško na balkanskem trgu radi zase z ljubljeno Nemčijo, njen vpliv

Gospodarska vojska.

Naša monarhija ima sedaj vojsko s Francijo. V ti vojski se ne rabijo ne puške, ne topovi in tudi človeška kri ne teče, a vendar se bijejo ljudi boji z gospodarskimi orožji.

Ce dunajska vlada ne bo kapitulirala, znamo v kratkem imeti veliko carinsko vojno s Francijo, kar bo silno slabo vplivalo na naše gospodarske razmere, kajti mi smo tisti, ki hočemo da Francozov imeti denar za svoje pridelke. Gospodarski boj, pri katerem se kupec brani kupiti od prodajalca, kar mu ta ponuja, je vedno nevarno za prodajalca, ne za kupeca.

Boj zaradi petroleja je še v prvem stadiju, in nihče ne ve, kaj se žena iz njega izčimti. Različne okoliščine pa kažejo, da je na Francoskem nastalo proti naši monarhiji velikanško nasprotje, ki se čedaduje bolj potruje. Petrolejska vojska je le en izraz tega nasprotja.

Kdor ve, kako se je Francija za časa bosanske krize zavzemala za ohranitev miru, in kako prijazna je bila takrat Avstriji, se mora čuditi sedanju postopanju francoske vlade. Vsakdo se vprašuje, kaj da je temu vzrok, a nihče ne ve odgovora. Za diplomatskimi kulismi se morajo goditi edune stvari in naša država mora biti na posebnih potih, da je Francija tako spremnila svoje stališče.

Faktum je, da je Francija zadala naši monarhiji hud udarec, ko ji je odrekla posojilo, katero je ogrska vlada hotela najeti v Parizu. Spravila je s tem našo monarhijo v veliko stisko in jo izpostavila velikemu poniranju. Zakaj poniranje je in nič drugačje.

Temno jo je poglegal izpod čela in pljunil na sredo sobe. Slišalo se je, kako hiti babica pripovedovali o težkih porodih in svoji dolgoletni praksi. Govorila je tako naglo, kakor bi žvenketali noži. Vmes se je na kratko in z visokim glasom smejal.

»Kje ste dobili tega vraga?« je vprašal Trebar Katinko.

»Stara jo je nekje iztaknila!«

»To ni babica, vrag je!«

Umolknila sta in poslušala dalje. Zenske so hodile semintja. Čulo se je stol bolnice Mine, babica je utihnila in slišati je bilo le njene nagle drsajoče korake.

Vse je bilo tih, da se je čulo sonjenje žensk. Katinka se je ugriznila v ustnice in učipnila Trebarju roko. Luč v sosednji sobi se je premikala in dolg plamen luči je padel skozi pol odprtva vrata na Katinkin idiotski obraz.

Kmalu sta Katinka in Trebar začula bolestens vzduh in nato ječanje bolnice. Starka, gospa Lena, je glasno zehala, a Nežika je izpuščala iz sebe tanek, začuden glas. Trebar je to poslušal, a kmalu spoznal, da je to glas ihtenja, — žalosti ali sočutja, to ni mogel vedeti.

Stopil je k vratom in jih zaprl. Nicesar več ni čul. Ko je potikoma zapiral vrata, je videl, da so stale ženske okrog postelje tako, da Mine ni videl. Nežika je klečala koncem

naša napraviti v Berolinu nekak kotav. Nemčija, ki ima sama s posojili največjo težavo, je priskočila na pomoci. Oficijalna Nemčija je pritisnila na nemške finančnike, da so dali denar in pomagati je moral Rothschild, ki ga je dunajski finančni minister še pred nekaj meseci postavil pod kap, ki pa se je dal potolažiti, ko mu je bodoči avstrijski cesar in ogrski kralj napravil obisk.

Ogrska je dobila posojilo, in Dunaj kakor Budimpešta pošiljata k nebu zahvalne pesmi in slavita »nibelunško zvestobo«, s katero je Nemčija pomagala. Kako poniranje teči v tem, za to se nihče ne meni. V resnici napravlja cela stvar vtisk, kajor će se kak stice odloči ranžirati svojega netjaka, ki nikjer več kreditov ne dobi, dasi stice sam ni ravno v kdo ve kako sijajnih denarnih razmerah.

Posojilo je dobljeno, a stvar s tem se ni v redu. In to ravno kaže, da smo zapleteni v velik in nevaren gospodarski boj, in da se proti naši monarhiji razvija financijska vojska.

Turčija ni dobila posojila ne v Parizu, ne v Londonu — drugod pa ji sploh nič ne morejo posoditi, zato bo moral slej ali prej kapitulirati.

Nashi monarhiji je berolinski stice pomagal in stiske, a Francija se hoče za to maščevati nad firmo Rothschild. Ker je dunajski Rothschild v zvezi z berolinskimi bankirji odštel ogrski državi zahteval posojilo, hočejo francoske banke začeti vojno proti pariškemu Rothschildu.

Ni dvoma, velika financijska vojska se je začela. Vojska z denarjem.

In kar se bog v navadnih vojnah vedno na strani močnih bataljonov, tako je v gospodarskih vojnah vedno na strani polnih denarnih zakljuev.

V svojem neizmernem bojgostvu ima Francija, ta bankir vsega sveta, strahovito orožje, še dosti močnejše od pušk in topov, in če bo to orožje izrabila, bodo krvavele vse države, ki so navezane na njen denar in zlasti naša monarhija.

ta poskus se ni posrečil, ta poskus se je razbil ob razsodnosti pristašev narodno-napredne stranke. »Skalaši,« naši so starci ali mladi, so popolnoma osamljeni. »Slovenec sicer pozna brezpomembnost »Skalašev« in ve, da reprezentuje komaj par tucatov ljudi, a prececenjuje jih namenoma, ker bi rad predstavil javnosti, da je narodno-napredna stranka v razsulu, hoteč tako napeljati vodo na svoj milin. Pa mu ne bo pomagalo prav nič. Že več kot dvajset let naznanjajo klerikale vsak teden, da je narodno-napredna stranka premagana in mrtyva, in še pri vsaki krizi v stranki so vpili »huras«, a vselej se je pokazalo, da je narodno-napredna stranka čvrsta, zdrava in živa. In tako bo tuži zdaj in zopet se bo pokazalo, da so bila »Slovenčeva« prorokovanja prazna.

+ Samo bedasto je pritoževanje Kregarja in Štefeta na deželni odbor glede različnih sklepov bivšega občinskega sveta in bivšega magistratnega gremija. Samo bedasto in prav nič drugrega. Vsaka občina ima pravico, da razpolaga s svojimi prostori in da jih da ce hoče tudi brezplačno na vporabo komur hoče. Magistrat oziroma župan je v takih stvareh odgovoren občinskemu svetu in drugemu nizkomu. Zdaj sta Štefa in Kregar voljila tako pritožiti na dež. odbor zaradi tega, ker rabijo Sokoli mestne šolske telovadnice. Zabeljena je ta pritožba z vsakovrstnimi lažmi. Kar klerikale ne morejo dobiti argumentov za svoje pritožbe, se nič ne ženirajo in se kar zlažejo. Saj pri deželnem odboru nič ne vprašajo, kaj je res in kaj ni res. No, dokler je vladni komisar na rotovžu, se klerikale lahko pritožijo in morda bo vladni komisar njihovim pritožbam celo ugodil.

Pa vzdolje temu je tako pritoževanje samo bedasto in nič kot bedasto ter kaže le to, kako nizkotnih sredstev se poslužujejo klerikale v nadi, da bodo napravili Sokolom sitnosti. Pa hujši kot je pritisk, hujši je tudi odpor. + Ljudsko štetje in nemške go: Ijujife. Nemei se z vsemi silami pripravljajo in delajo, da bi pri letošnjem ljudskem štetju ugabili kolikor mogoče slovanskih duš. Ves svoj aparat so že poslali na delo. Pri tem jim gre tudi vladna in njeni organi povsod kar najbolj na roko. Da se pa pri tem ne poslužujejo poštenih sredstev, izpričuje sledeča tajna okrožna.

Dnevne vesti.

+ Stari in mladi. »Slovenec« ima svoje presrečno veselje nad razkolom, ki so ga klavrnji junaki »Skalaši« poskusili uprizoriti v narodno-napredni stranki. Poskusili ..., kajti

nica, katero je razposlalo vodstvo »Nordmarke« na vse nemške časopise Ta okrožnica se glasi:

Ehrenfeste Schriftleitung!

Strang vertraulich!

Wie bekannt, findet heuer am 31. Dezember die Volkszählung statt. Ueber die völkische Wichtigkeit dieser Sache brauchen wir Ihnen gegenüber keine Worte zu verlieren. Wir versichern Sie nur, dass wir stamm in der Arbeit sind.

Die Sache kann aber umso mehr und nachhaltiger gefördert werden, je weniger davon die Zeitungen schreiben. Es können auch solche Veröffentlichungen nicht im Interesse Ihres Blattes liegen und bitten wir Sie daher, über die Volkszählung womöglich gar nichts zu veröffentlichen.

Ganz verfehlt wäre es aber, Weisungen, wie man vorzugehen hat, um für uns Deutsche ein möglichst günstiges Ergebnis zu erzielen, in der Presse zu besprechen. Leider hat dies ein deutschgalizisches Blatt in der ausführlichsten Weise getan und dadurch dieses Rundschreiben veranlassen.

Wir bitten nochmals, den Inhalt desselben **strang vertraulich** zu behandeln und in Ihrem geschätzten Blatte **der Volkszählung gar keine Beachtung zu schenken**, damit wir die Gegner nicht aufmerksam machen. Je weniger sie ahnen, dass uns die Sache interessiert, um so besser für uns.

Besten Dank!

Mit treudentsem Heilgruss! Für die Hauptleitung der Nordmark:

Der Berichterstatter:

Dr. Wenzelides.

Dolžnost Slovanov, predvsem pa nas Slovencev je, da posebno v naših obmejnih krajih na Stajarskem in Koroškem gledamo tem neškim fabrikantom na prsta. Naša dolžnost je pa tudi, da začnemo tudi mi s sistematičnim delom, ker le na ta način bo mogoče, da preprečimo Nemcem njihovo zlodejsko nakano in omogočimo vsaj približno sliko naše narodne moči. Naša vlasta se namreč pri vseh svojih korakih upira na te statistične date, ki pa nikakor ne odgovarjajo resnicam.

+ Žalostno. Neki narodni gospod v Ljubljani, ki je bil že funkcionar raznih društv, je svojo hčerkino zapisal v nemško šolo. Zgodilo se je

Zunaj je nastopilo deževno vreme. Zrak se je ohladil in temperatura je bila prijetna. Mina je sedela v postelji, moč je zopet rastla v njej; prihajalo je zdravje. Na stolu poleg postelje je sedel Trebar, podpiral si glavo z rokama in zamišljeno gledal predse. Bila je nedelja in ljude so se podali v cerkev. Otrok je spal. Celo noč je kričal tako, da si je Katinka zamašila ušesa z volno in je Pučanova neprestano vtikalca kazalca v uho.

»Ko je danes ponoči grmelo, me je obsel tak strah, da sem trepetala,« reče Mina.

»Neumica!... Ali misliš, da bo strela udarila ravno v to hišo in naštvost v tebe?« odvrne prepričevalno Trebar in zamahne z roko.

»Ne mislim tega!« dé malomarino Mina. Popravljala si je blazino,

rabi dovršnih in nedovršnih glagolov.

Slovenski jug.

Seja hrvaške delegacije. Predsednik hrvaške delegacije v peštanskem parlamentu dr. Mažuranič je za danes sklical sejo te delegacije. Na tej seji se bo razpravljalo o volitvah hrvaških zastopnikov avstro-ogrsko delegacije. Seja se vrši v hotelu "Royal" v Zagrebu. Volitve v peštanskem parlamentu bodo jutri v torek.

Burna skupščina hrv. trgovskega društva "Merkur". Na sobotnem občnem zboru trgovskega društva "Merkur" v Zagrebu bi se imelo razpravljati o spremembih društevnih pravil. Manjšina se je spremembu pravil upirala, vsled česar je došlo do silno burnih prizorov. Trgovec Gross je imenoval družstvenika Borowitza "lumpa", kar je izvalo nepopisen vihar. Ker se vihar ni hotel poleči, je policijski zastopnik Šarić skupščino razpustil.

Jubilej hrvaške učiteljice in pisateljice. Odlična hrvaška delavka na kulturnem polju Milka Pogačić je te dni slavila 30letnico svojega načrta posvečenega delovanju. Milka Pogačićeva je ustavila "Domacé ognjište", glasilo hrvaških učiteljev. Tudi na književnem polju je bila delavna. Najboljše njeni deli je "Iz moga sveta". Jubilarica je tudi velika prijateljica Slovencev, zato ji k njenemu jubileju čestitamo tudi Slovenci.

O bitki na Kosovem polju. Črnogorski kralj Nikola je dobil od ruskega poslanstva dragoceno darilo — pisani dokument iz 16. stoletja o boju na Kosovem. V dokumentu se slika bitka na Kosovem polju, kjer je bilo uničeno srbsko carstvo, popolnoma v smislu srbske narodne pesmi. Dokument je bil last duhovnega akademije v Petrogradu in je bil shranjen v cerkvi sv. Sotije v Nižjem Novgorodu.

Vsesokolski zlet slovanski se vrši 1. 1911., kakor poročajo hrvaški listi, v Zagrebu. "Hrvaški Sokol" v Zagrebu in "Zvezda hrvatskih sokolskih društev" sta že pričela s pripravami za zlet.

Volitve v okrajne zastope v Bosni so se vrstile 1. oktobra po vsi deželi. Vlada ni smatrala za potrebno, da bi obvestila o dnevu volitev časopise.

Preiskava radi slovanskih kongresov v Sofiji. Upravitelj okrajnega glavarstva v Zadru, vladni svetnik Jerabek, je dal k sebi pozvati vse tiste, o katerih je izvedel, da so se udeležili slovanskih kongresov v Sofiji. Izpravil jih je, kaj so delali v Sofiji, kom so občevali, zlasti pa ga je zanimalo, če so se udeležili vseslovenskega kongresa. Govori se, da je dobro dalmatinško namestniško ukaz z Dunaja, naj prične s preiskavo, češ, da je avstrijski poslanik v Belgradu grof Forgach zelo obtežilno poročal o nastopu sofijskih izletnikov.

Izpred sodišča.

Pozabljal klerikalec. Pred tukajnjim okrajnim sodiščem se je v soboto vršila kazenska obravnava proti Jožetu Oražmu, podžupanu v Mostah. Mož ima namreč to slabo, čisto žensko navado, da rad obdolži svojega političnega nasprotnika tativne, ce tudi ima prav nikakega dokaza za to. Ta laba navada je postavila Jožetu Oražmu pred kazenskega sodnika. Ko ga je župnik vprašal, če je bil že kdaj kaznan, je mož samozavestno odgovoril: "Se nikoli!" Ko se je mož nekoliko izpršalo njegovo vest, se je pa vendar spomnil, da je bil že celo ukarjan kaznovan. "A ja, a ja; na tisto sem že pozabil", je odgovoril načelnik občine Moste pri Ljubljani. Tožnik Kovacič in njegova žena sta pa usmileni človeka, klubj temu, da nista tako vneti klerikalca kakor je Oražem. Tožnica ga Kovacičeva je izjavila, da ne zahteva, da bi bil Oražem kaznovan, ako prostovoljno plača 30 K za šolo v Mostah ali pa za družbo sv. Cirila in Metoda. Oražem bi bil najbrž s tem predlogom zadovoljen, toda njegov zastopnik, namestnik dr. Pegana je bil odločno proti temu, da bi njegov klijent platal kako krono za šolo v Mostah ali pa za družbo sv. Cirila in Metoda. V tem nasprotovanju se zopet zrcali brezmejno sovrašto klerikalcev do slovenske šole v Mostah in do naše prepotrebne šolske družbe. Moščani, zapomnite si to za prihodnje občinske volitve! Vsed posredovalnega sodnikovega predloga sta se obe stranki izjavili zadovoljni, da plača toženi Oražem 30 K družtvu za skrb in varstvo otrok. Oražem mora plačati tudi stroške dveh zastopnikov pri dveh obravnavah, kar bo tudi zneslo prejšnjo svoto. Morda ga ta slučaj venjarje odvadi njegovih slabih navad, zlasti še, ker mu je v zdatni meri osvežil — spomin.

Žena in konkurs. 20 letni slastičar Maks Hierländer je otvoril leta 1904 v Brežicah lastno pekarijo način. Vselej je 1000 K dedičine, katero je po-

rabil večinoma za popravo hile svoje tače, v kateri je izvleval svojo obrt. Od začetka je še obrt dobro napovedal, ko se je pa mladi Maks Hierländer sodniško ločil od svoje žene, je šlo vse rako pot. Moral je plačevati svoji zeni mesečne prispevke, kar mu je ostalo, je pognal po gostilnah po gru. Prišel je konkurs, radi katerega se je moral zagovarjati Hierländer pred kazenskim sodnikom. Obdolženec je dočkal, da je konkurs zakrivila njegova ločena žena. Sodišče se pa na ta izgovor ni oziral, ampak jo oboseilo Hierländerja na pet dni zapora.

Telefonski in brzojavni poročila.

Volitve na Dolenjskem.

Novo mesto 3. oktobra. V novoških okolicah so se vršili včeraj trije volilni shodi, in sicer v Brusnicah, v Žabji vasi in v Družinski vasi. Posebno zadnji shod je bil naravnost sijajen. Udeležilo se ga je 400 volilcev, ki so z velikanskim navdušenjem sledili izvajanjem govornikov. Govorili so kandidati Eng. Gangl, drž. posl. Iv. Hribar, strankin tajnik Mrak, veleposetenik Majzelj iz Bele cerkve, Zorko iz Družinske vasi, Zorko mlajši, Dako Makar iz Metlike in posestnik Strel iz Mokronoga. Tako kandidat Gangl kakor drž. posl. Ivan Hribar sta bila opetovano predmeti volilnih ovajic. Sploh je vriadalo na shodu nepopisno navdušenje. — Shoda v Brusnicah se je udeležilo 70 volilcev. Med zborovanjem prikorak tudi tamkajšnji župnik Nemanič in hoče z naravnost bedastimi medkljic motiti našega govornika. Pa jo je tako temeljito izkupil, da te blamaže gotovo svoje življenje ne pozabi. Poslanec Gangl ga je imenoval direktno lažnika ter ga pozval, naj ga toži, češ, da hoče v deželnem zboru sam predlagati, da se razveljavlja za ta slučaj njegova imuniteta. No, g. župnik gotovo ne bo imel tega poguma, ampak bo lažnika pač raje vtaknil v žep. Saj je moral tudi od svojih faronov prav mastne čuti. Splošno veselost je provzročil medkljic nekega priprtega kmata: Če bomo kmetje tako rejeni kot gospodje duhovniki, potem se nam bo pač dobro godilo. Take in enake je moral župnik Nemanič čuti od lastnih faranov. Končno je s svojo gardo klaverno odšel, mi smo mu bili pa hvaležni, da nam je s svojo nerodnostjo pomagal do naravnost imenitnega uspeha. — Tudi naš shod v Žabji vasi, v tem kraljestvu Štemberja in Škuljetu, je nad vsako pričakovanje sijajno uspel. Udeležilo se ga je 150 volilcev, ki so soglasno sprejeli kandidaturo Ganglovo, njegovogovor burno odobrjuje.

Vtisk včerajnega dunajskega demonstrativnega obhoda.

S. — Dunaj, dne 3. oktobra. Vtisk včerajnega demonstrativnega obhoda radi draginje mesa je velikanski. — Kakor se zatrjuje, še nikoli ni bilo zbranih toliko ljudi na dunajskem Ringu kakor včeraj. Zlasti vzbuja pozornost, da se je udeležilo tudi dunajsko napredno meščanstvo v velikem številu obhoda.

Ogrski državni zbor.

Budimpešta, dne 3. oktobra. Danes ob 10. uri je imel ogrski državni zbor sejo, katera pa je bila zgolj formalnega značaja. Vršile so se namreč volitve v delegacije. Vladna večina je izvolila 25 delegatov, Hrvatje 4, Kossuthovci 4, Justovci 3, ogrska ljudska stranka 1, ostali 3 mandati so se porazdelili med divjake in narodnosti.

Demonstracije v Kladnu.

S. — Kladno, dne 3. oktobra. Včerajno noč je bilo celo mesto zasedeno od vojaštva, ker se je vlada bala, da pride do novih demonstracij radi draginje mesa. Strah vlade pa je bil to pot popolnoma neopravičen. Postopanje proti časnikiarjem v Berlinu za časa Izgredov.

S. — Berlin. Zveza mednarodnih žurnalističnih društev je izdala izjavo, v kateri se izreka solidarno z angleškimi žurnalisti, ki so bili pri zadnjih izgredih v Berlinu ranjeni ter končno tudi izjavila, da se s poročilom policijskega ravnatelja zadovolji in da ne storiti nobenih nadaljnih korakov.

Pretep med gimnazijci.

S. — Budimpešta, dne 3. oktobra. V Ungvaru sta se stepla na tamošnji grško-katoliški gimnaziji dva petošolca z imenom Pačinski in Penkoe. Prvi je pri pretep pognabil za nož in z njim prepral Penkoeju trebuh. Penkoe je vsled te rane že umrl.

Kolera.

B. — Rim, dne 3. oktobra. V Neapelju so umrle v zadnjih 24 urah na koleri 3 osebe, 12 pa jih je obolelo na koleri. V provinci Neapolj je 17 kolera-bolnikov, dve osebi sta bolezni podlegli. V drugih provincah je obolelo na koleralsumljivih znakih 5 oseb in dve osebi sta umrli za kolero.

O. — Budimpešta, dne 3. oktobra. Včeraj ob 7. zjutraj je na neki budimpeštanski ulici nenadoma zbolel

nek uradnik z imenom Macci. Izkazalo je, e da ima kolero.

Zborovanje stranke nacionalnih liberalcev v Nemčiji.

O. — Kassel 3. oktobra. Stranka nacionalnih liberalcev v Nemčiji je imela v Kasslu strankin shod, na katerem je nemški poslanec Kassermann v svojem referatu o notranjopolitičnem položaju v Nemčiji zahteval, da naj se zveže stranke nacionalnih liberalcev s konservativci v svrhu skupnega boja proti socijalnim demokratom.

Kolera.

O. — Dunaj 3. oktobra. Tekom včerajnega in današnjega dne se na Dunaju ni naznani noben kolerasumljiv slučaj.

Graf Khuen-Hedervary na Dunaju.

O. — Dunaj 3. oktobra. Danes opoldne se je pripeljal na Dunaj ogrski ministrski predsednik graf Khuen-Hedervary.

Shod nemških radikalcev.

O. — Dunaj 3. oktobra. Nemški radikalci so imeli včeraj tukaj shod, kjer je poslanec Wolf poročal o političnem položaju ter se pečal zlasti z razmerjem nemških radikalcev napram vlad. Poudarjal je v svojem govoru, da nemška radikalna stranka ne podpira vlade, temveč da gre le zato z njo, da vlada ne postane sovražnica nemščine. (Op. ured.: Kako ponizno!) Končno se je dokazalo na tem shodu, da naj se izvoli poseben odsek, kateri naj izdelava revizijo strankinega programa. Strankin shod je sprejel tudi nezaupnico načelniku zveze nemških nacionalcev baronu Chiariju in načelnemu ministru grofu Stärgkhmu, ki da je pod klerikalnim vplivom.

Srbška skupščina.

M. — Belgrad, 3. oktobra. Skupščina je sklicana na 14. t. m. k rednemu zasedanju.

Novo sredstvo proti štrajku.

M. — Belgrad, 3. oktobra. Tukaj shod nastavljeni cestne železnice. Policia pa zapira vseh 600 štrajkujočih vsako noč v ječe, zjutraj pa jih zopet izpusti in pod nadzorstvom vojaštva jih prisili, da opravljajo svojo službo.

Umor bankirja Kischha.

M. — Praga, 3. oktobra. Pri policiji se oglašajo vsak dan ljudje, ki opisujejo, da so videli morica bankirja Kischha. Policia je radi tega mnenja, da se morilec še vedno nahaja v Pragi.

Bolgarsko-grška vojaška konvencija.

S. — Dunaj, 3. oktobra. "Morgen" javlja iz Aten, da se tam vrše pogajanja med Grško in Bolgarsko v svrhu bolgarsko-grške vojaške konvencije.

Protigrška gonja na Turškem.

B. — Carigrad, 3. oktobra. Javlja se, da bodeta poslanca iz Monastirja in sicer Taref, ki je Bolgar, in pa Nalif, ki je Grk, skupno posredovala pri turškem notranjem ministrstvu radi mnogoštevilnih aretacij, ki jih je izvršila turška oblast v Monastirju. Dosedaj je bilo namreč aretiranih 250 oseb, med njimi mnogo veljkov. Ekumeniški patrijarhat je podal ministrstvu notranjih zadev noto, v kateri protestira proti tem aretacijam — aretirani so bili namreč tudi mnogi duhovniki in grški učitelji —, nadalje zahteva v noti milostno postopanje z od vojaškega sodišča obsojenimi duhovniki in učitelji.

Protestna zborovanja proti draginji mesa.

O. — Biline, 3. oktobra. Tudi tukaj se je vršilo včeraj veliko protestno zborovanje zoper draginjo mesa.

O. — Trst, 3. oktobra. Včeraj do podne se je vršilo tukaj veliko socijalno-demokratisko protestno zborovanje proti draginji mesa.

Avijatika.

M. — Dunaj, dne 3. oktobra. Mesto Dunaj je razpisalo — kakor znamo — nagrado 20.000 K tistemu avijatiku, ki prvi preleti 160 km dolgo progo Dunaj — Horn. Danes zjutraj se je radi tega dvignil s svojim aeroplano pilot Illmer ob 6. uri 32 minut v Dunajskem novem mestu v zrak in prišel okoli 7. ure na takozvanico "Simmeringer Heide" pri Dunaju in nato nadaljeval pot proti Hornu. Ker pa je bila meglja, je Illmer pot zgrešil in se moral pred ciljem spustiti na tla. S tem pa je tudi izločen od konkurence.

F. — Praga, dne 3. oktobra. Inženirja Hein in Sablatnig sta priredila včeraj tu s svojimi aeroplani letalne poskuse. Poskuse je gledalo 80.000 gledalcev ob najkrasnejšem vremenu. Letalni poskusi so se avijatikom posrečili popolnoma.

G. — Pardubice, dne 3. oktobra. Tukajšnji domaćin ing. Čehak je včeraj pri letalnih poskusih z od njega konstruiranim aeroplonom ponesrečil. Padel je iz visote 10 metrov na tla. Aeroplanski se je pri tem polomil in iz neznanih vzrovkov tudi vnel. Inženir Čehak ni težko ranjen.

Witte ni bolan.

O. — Pariz, 3. oktobra. V zadnjih časih so krožile po listih vesti, da je bivši ruski ministrski predsednik grof Witte nevarno zbolel. Te vesti pa so neverodljive.

Interpelacije radi Aehrenthalha.

P. — Berolin, 3. oktobra. "Lokalzeiger" poroča iz Rima, da bo poslanec Chiesa interpeliral ministrskega predsednika, zakaj je kralj podaril avstrijskemu ministru zunanjih zadev grofu Aehrenthalu red Anunicijate. To odlikovanje baje nasprotuje narodnemu ponosu italijanskemu.

Nesreča z avtomobilom.

Mürzzuschlag 3. oktobra. Včeraj se je pripetila tu velika nesreča z avtomobilom. Proti zaprti zavornici južne železnice je pripeljal nek avtomobil s Semmeringa. Sofer ni zapalil, da je progla zaprt. Zaletel se je radi tega z vso silo v zavornico. Dve osebi ste pri tem bili težko, dve lahko ranjeni.

Izgredi v Berolinu.

S. — Berolin 3. oktobra. Revolta v Moabitu je že zahtevala eno smrtno žrtev. Delavec Mahalovski je umrl za rano, katero mu je prizadel policaj s sabljo.

Odlikovanje.

O. — Dunaj, 3. oktobra. Cesar je podelil adjunktu pomožnih uradov v Trstu Oskarju Schreyu naslov ravnatelja pomožnih uradov.

Turško posojilo.

B. — Carigrad, 3. oktobra. Časopis "Sabah" javlja, da bo arangement prevzela neka francoska banka brez udeležbe Otomanske banke. Kakor se zatrjuje, je to banka "Kredit Lyonaise."

Primanjkljaj sv. stolice.

Hiša

— s 4 stanovanji —
se prodaja.
Novi Učenat št. 219 pri Ljubljani.
Občina Št. Vlaka gora, okraj
Tolmin, proda 19 oralov močno
zaraščenega 3314

gozda
ležečega blizu državne ceste ter tik
reke Idrijce. Laharna, župan.

Več gospodov
se sprejme takoj na
dobro domačo hrano.
Naslov se izve pri upravnosti
Slovenskega Naroda. 2923

Miss Farler, miss Everitt

se vrneta z Angleškega dne 10. oktobra.
Priglasovanja se sprejemajo od
11. oktobra dalje v Dalmatinovi
ulici št. 7, II. nadstropje med 11. in
12. uro dopoldne ter med 5. in
6. uro popoldne. 3337

Vsakdo lahko dobí
tako iz mesta kakor z defele
ZLATNINO
kakor srebrne in zlate lepne ure
veritice in uhane, prstane itd.
— na obroke —
pri zlatarju
I. VECCHIET
v Ljubljani, 2158
nasproti glavne pošte.
Cene zmerne. Solidna posredba.

Nikdar več!

ne premenjam mila, odkar rabim Bergmannovo liliino mlečno milo z leseno konjičkom (znamka lesen konjiček) tvrdke Bergmann & Co., Decin na L., ker je to edino najbolj učinkuje medicinalno milo proti solničnim pegam in za negovanje lepe, mehke in nežne polti. Kos po 80 vin. se dobiva po vseh lekarnah, drogerijah, parfumerijah itd. II 505

Železnato vino

lekarska Piccolija v Ljubljani, c. in kr. dvorni založnik, papec v dvojni založnik, vsebuje za slabokrvne in nervozne osebe, za blede, slabotne stroke, lahko prebavljiv železnat izdelek. Polovična steklenica K 2—. Poštni zavoj (4 steklenice) franko zavoj in poština, stane K 8:40. Naslova po povzetju. 373

Drenikov vrh.

Gostilna
na Drenikovem vrhu
bude skozi celo zimo odprta.

Dobi se vedno dobra kava, mleko, sir, maslo itd., vsako nedeljo pa sveže domače jetrne in kravje klobase. — Toči se pristno štajersko vino in sveže budjeviško pivo. — Cenjenim gostom in znancem se vladivo priporočata. 3312

F. M. Babnik.

Cena in tečna posredba.

Zaloga
sukna, platna,
:: modnega in ::
manufakturnega
blaga.

Franc Šoúvan sin, Ljubljana

Mestni trg št. 22 in 23.

Končana vstopina. 2280

Lahko pošteje.

Največja zaloga
:: prepog. ::
Popolne opreme
:: za neveste. ::

Na poti med Slovensko in Logom se
je v nedeljo, 25. septembra

izgubila črna ročna torbica

z denarico in 37 K denarja.

Pošteni najditelj naj se proti na-
gradi zglaši pri orožn. postaji Radni.
3300

Trgovski pomočnik

prost vojačine, zmožen slov. in nem.
jezika, spremen manufakturits, zmožen
tudi knjigovodstva, želi kje v kakih
večji manufakturni trgovini dobiti
službo. — Naslov se prosi na L. P.
Postagerudi Arnslo. 3272

Za novembrov termin se isče stanovanje

z eno ali dvema sobama in s pritikli-
nami. — Ponudbe na upravnštvo
»Slov. Naroda«. 3310

Zahvala.

Žaluoča rodbina dr. Windischerjeva izreka svojo najsrčnejšo zahvalo za vse ljubezne izraze sožalja, ki so ji došli ob smrti nepozabne hčerke

MARJE.

Srčna potreba nam je, zahvaliti se kar najtopleje vsem sorodnikom, prijateljem in znancem za tako obilno in krasno cvetje, ki so ga darovali v slovo naši ljubljenki, kakor tudi za številno spremstvo na njeni poslednji poti. Sieherno sožalno tolazilo nam je bilo v veliko uteho in smo resnično srčno hvaležni za vsak dokaz sožalja.

V Ljubljani, dne 1. oktobra 1910. 3309

Zahvala.

Povodom nenačne smrti našega ljubljenega sina, očeta, brata in svaka, gospoda

Josipa Birolla

Industrijeva itd.

nam je došlo od vseh strani toliko izrazov iskrenega sočutja, da nam je mogoče se vsakemu posameznemu zahvaliti. Zato izrekamo na tem mestu g. uradniku Ivani Tauferju in drugim za pozitivno deljanico pomoci pri nesreči, sl. požarnimi brambami iz Zagorja, Litije, Smarha in Trbovelj, sl. telovadnemu društvu „Sokol“ v Zagorju, cenj. toploškemu, zagorskemu in trboveljskemu učiteljstvu, rudniškemu in železniškemu uradništvu za spremstvo, sl. glasbenemu in pevskemu društvu Zagorje za gulinjivo petje, vsem darovalcem krasnih vencov in sploh vsem, ki so skazali nepozabnemu rajniku zadnjo čast, našo najiskrenje zahvalo.

V Zagorju ob Savi, dne 1. oktobra 1910. 3316

Žalujoci rodbini Birolla-Mulaček.

Velika zaloga

3161

domačih in tovarniških čevljev

Naročila po meri se izvršujejo točno in solidno v lastni delavnici.

MATEJ OBLAK, Kongresni trg št. 6.

— Zenska ročna dela in pripadajoči material. —

F. Meršol

Ljubljana, Mestni trg št. 18.

Bogata zaloga

vezenin, drobnega in modnega blaga kakor: čipk, lišpa, rokavic, nogavic, otroške obleke in perila, robcev, ovratnikov, volne, bombaža, sukanca itd. itd.

— Prediskanje in vezenje monogramov ter drugih risb. —

Hotelska družba „TRIGLAV“ v Ljubljani.

Vabilo

izredni občni zbor

dne 23. oktobra 1910 ob 3. popoldan v hotelu „Jurič“ v Ljubljani.

DNEVNI RED:

1. Poročilo upravnega sveta.
2. Volitev članov upravnega sveta za dobo 1910—1912 in enega člana v nadzorni svet.
3. Zvišanje delniške glavnice za 100.000 kron.
4. Samostalni predlogi delničarjev, ki se pa morajo najmanj 8 dni pred občnim zborom pisorno izročiti upravnemu svetu.

Delničarji, ki hočejo izvlečati svojo glasovalno pravico, morajo položiti nadalje 6 dni pred občnim zborom svoje deince pri Ljubljanski kreditni baniki.

V Ljubljani, dne 29. septembra 1910.

Upravni svet.

Vinski trgovci pozor!

Odda se takoj lepa, prostorna, okrog 25 m dolga, hladna

vinska klet

kakršnih ni kmalu dobiti na Zaloški cesti. Klet je 5 minut oddaljena od užitniške meje transito, ter je praktična zveza z električno železnicijo.

Za transport sodov izven kleti pa je preskrbljena jako praktična vzpenja (Aufzug). Istotam se odda tudi

transito skladišče

in več lepih

stanovanj.

Vpraša se pri g. M. Priváku, trgovcu na Friškovcu v Ljubljani.

St. 30510 3309

Razglas.

V Zgornji Ščitki je na znakih steklne oboleli pes pobegnil svojemu gospodarju in se je dva dneva in dve noči okoli klatil, ter je brez dvoma tudi v Ljubljano zašel in tukaj skoraj gotovo pes okužil.

Glede na to odreja podpisani mestni magistrat na podlagi § 42. zakona z dne 6. avgusta 1909 drž. zak. št. 177 za mesto Ljubljano od današnjega dne naprej do preklica

pasjo kontumacijo.

V tem času morajo imeti psi po ulicah turbo, ki popadanje popolnomu zabranjuje ali se pa morajo izven hiše voditi na vrvice.

Tudi se ne smejo psi voditi v javne lokale, kakor gostilne, kavarne itd. Ako bi kdo pri svojem psu zapazil sumljive znake, mora to takoj nazzaniti mestnemu magistratu, psa pa do daljne odredbe varno zapreti.

Pse, ki bodo za časa kontumacije prosto brez dobro napravljeni torbe okrog letali, bo končat polovil in pokončal, proti lastniku pa se bo kazensko postopalo.

Mestni magistrat Ljubljanski,

dne 1. oktobra 1910.

Za oskrbovanje občinskih opravil mesta Ljubljane začasno postavljeni c. kr. deželne vlade svetnik: Laschan l. r.

Naznanilo preselitve!

ANTON ŠARC

Ljubljana, Šelenburgova ulica 5 in Knaflova ulica 2

priporoča

svojo popolnomo novo urejeno prodajalno, kot zalogo platna, bombažvine, švicarskih vezil, doma izdelanega perila za gospe in za gospode.

Opreme za neveste.

Lastna vzorna šivalnica, pralnica in likalnica je za ogled na razpolago.

Blago znano dobro! Cene kar le mogoče nizke!

Najboljše vrste domač premog

in poleg tega tudi najcenejši je

,Karmeljski premog‘

Cena za 1 cent = 50 kg samo X 1:20. Na debelo še ceneje.

Prosi se ne zamenjati ga z drugim manj vrednim premogom. — Glavno zalogo za slovenske pokrajine in Ljubljano ima:

3123

Agro-Merkur

Janez Trdinova ulica št. 8.

Naročila se nadalje tudi vsprejemajo pri:

g. L. Buzzolini, Stritarjeva ulica 9; g. Edmund Kavčič, Prešernova ul. 52; Leskovic & Meden, Jurčičev trg 1; g. R. Sovar, Sv. Jakoba trg 3; g. M. Schill, Prod vojašnico 4; g. A. Šuhnik, Zaloška cesta 16; g. L. Tomič, Tržaška c. 4 in Uradniški gospodar, društvo, Kongresni trg 3; Franjo Babič, Bolonjska cesta; T. Moninger, Sv. Petra cesta.